

Î N C H E I E R E

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Cariera Șaptebani” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Cariera Șaptebani” împotriva Primăriei satului Zăicani și Consiliului sătesc Zăicani, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Cadastral Râșcani, întreprinderea de stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, societatea cu răspundere limitată „Rocaprund”, Ala Romanov și Valentin Percic cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 19 septembrie 2014, societatea pe acțiuni „Cariera Șaptebani” (în continuare SA „Cariera Șaptebani”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Zăicani și Consiliului sătesc Zăicani, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Cadastral Râșcani cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii menționează că, prin Decizia nr. 05/03 din 08 iulie 2014, Consiliul sătesc Zăicani a decis expunerea la licitație pentru înstrăinarea terenului cu suprafața de 9,0 ha, număr cadastralXXXXX, amplasată înXXXXX. Întru executarea deciziei nominalizate, Primăria s. Zăicani a publicat la 25 iulie 2014 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 209-216, comunicatul informativ privind organizarea și desfășurarea licitației privind comercializarea terenului sus-nominalizat, informând, astfel, despre desfășurarea licitației cu strigare pentru data de 30 iulie 2014, ora 14.00.

Relevă reclamanta că la 29 iulie 2014, reprezentantul său s-a deplasat la Primăria s. Zăicani pentru a lua act de materialele pentru licitație, însă acestuia i s-a comunicat că licitația nu se va petrece, eliberându-i acestuia o Adeverință prin care se comunică că „Licitația se va petrece, când va fi publicat adăugător în Monitorul Oficial”.

Susține că, a consultat în permanență edițiile Monitorului Oficial al Republicii Moldova, pentru a verifica apariția comunicatului privind desfășurarea licitației, însă, în perioada 30 iulie 2014 – 11 august 2014, în Monitorul Oficial nu a fost publicat nici un comunicat informativ despre desfășurarea licitației pentru bunul imobil nominalizat. Ulterior, la 12 august 2014, a aflat despre faptul că o zi mai devreme, la 11 august 2014, a avut loc licitația, bunul fiind adjudecat.

Invocă reclamantul că, prin modul în care a fost organizată și petrecută licitația la

11 august 2014, i s-a încălcat dreptul de a participa la această licitație. Or, din circumstanțele pricinii este evident că atât organizarea licitației pentru 30 iulie 2014, cât și desfășurarea licitației la 11 august 2014, s-a efectuat cu încălcarea normelor imperative privind organizarea și desfășurarea licitațiilor reglementate prin Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009 (pct. 11 din Regulament).

Solicită admiterea cererii, anularea rezultatelor licitației din 11 august 2014 pentru vânzarea-cumpărarea terenului cu suprafața de 9,0 ha, număr cadastralXXXXX, amplasat înXXXXX; și obligarea pârâtului să organizeze o nouă licitație privind vânzarea-cumpărarea terenului cu suprafața de 9,0 ha, cu numărul cadastralXXXXX, amplasată în satul Zăicani, raionul Râșcani, în conformitate cu procedurile legale și cu respectarea termenilor și modului de informare despre licitația organizată.

Prin încheierea Judecătoriai Râșcani din 20 noiembrie 2014 (f.d. 56, 58-59 recto-verso vol. I) s-a introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu întreprinderea de stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”.

Prin încheierea Judecătoriai Râșcani din 20 noiembrie 2014 (f.d. 57, 60-61 recto-verso vol. I) s-a introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat.

Prin încheierea Judecătoriai Râșcani din 29 iulie 2015 (f.d. 218-219 recto-verso vol. I) s-a introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Rocaprund”.

Prin încheierea Judecătoriai Râșcani din 08 decembrie 2015 (f.d. 44-45 recto-verso vol. II) s-au introdus în proces în calitate de intervenienți accesorii Ala Romanov și Valentin Percic.

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani din 07 octombrie 2016 (f.d. 131, 138-144 recto-verso vol. II) s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Cariera Șaptebani” împotriva Primăriei satului Zăicani și Consiliului sătesc Zăicani, intervenient accesoriu Oficiul Teritorial Cadastral Râșcani, întreprinderea de stat Agenția Informațională de Stat „Moldpress”, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, societatea cu răspundere limitată „Rocaprund”, Ala Romanov și Valentin Percic cu privire la contestarea actului administrativ.

În susținerea soluției pronunțate, prima instanță a reținut că, conform pct. 11 din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, cu cel puțin 15 zile înainte de începerea licitației, vânzătorul publică în Monitorul Oficial, și după caz în presa locală, comunicatul informativ privind desfășurarea licitației. Astfel, la 25 iulie 2014, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 209-216 a fost publicat comunicatul informativ a Primăriei satului Zăicani, r-nul Râșcani privind organizarea și desfășurarea la 30 iulie 2014, ora 14.00 a licitației de vânzare-cumpărare a terenului agricol, amplasat în extravilan, cu suprafața de 9,0 ha.

Însă, ulterior, în Monitorului Oficial din 01 august 2014, versiunea rusă, a fost publicat un anunț privind rectificarea datei organizării licitației din comunicatul informativ din 25 iulie 2014, cu substituirea datei de 30 iulie 2014 cu 11 august 2014, circumstanță care nu contravine legislației.

Astfel, instanța inferioară a opinat că comunicatul informativ nu poate fi catalogat ca un act administrativ, iar legislația în vigoare nu este statuează că comunicatul informativ sau rectificările acestuia nu pot fi publicate în limba rusă.

În această ordine de idei, a conchis că, reclamantul nu a adus probe care ar

demonstra că organizarea și desfășurarea licitației a avut loc cu careva încălcări, cât și faptul nepublicării în Monitorul Oficial al comunicatului informativ.

Cu titlu de consecință, prima instanță a apreciat că Comisia de licitație de pe lângă Primăria satului Zăicani, raionul Rîșcani, a respectat procedura de organizare și desfășurare a licitației, fapt confirmat prin toate actele de organizare și desfășurare a licitației înregistrate la Primăria satului Zăicani și care au fost supuse controlului de legalitate de către Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 (f.d. 199, 200-203 recto-verso vol. II) s-a respins apelul declarat de SA „Cariera Șaptebani” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Râșcani din 07 octombrie 2016.

La 07 august 2017, SA „Cariera Șaptebani” a declarat recurs împotriva decizia Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 și a hotărârii Judecătorei Râșcani din 07 octombrie 2016, cu pronunțarea unei hotărâri noi în sensul admiterii acțiunii (f.d. 1-5 vol. III).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt ale cauzei și a invocat temeiuri similare celor invocate în cererea de apel, suplimentar invocând că, instanțele inferioare au interpretat în mod greșit legea și au interpretat eronat suportul probator. La caz, relevă că în speță nu a fost respectată procedura de publicare a comunicatului informativ privind desfășurarea licitației, cu cel puțin 15 zile înainte de începerea licitației.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Primordial, urmează a fi notat faptul că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în ordine de apel, aceasta s-a petrecut la data de 11 mai 2017 (f.d. 197-198 recto-verso vol. II), finalizându-se cu adoptarea și pronunțarea dispozitivului deciziei Curții de Apel Bălți (f.d. 199 vol. II). Distinct de aceasta, decizia Curții de Apel Bălți întocmită integral datează cu 11 mai 2016 (f.d. 200 vol. II). Mai mult decât, în speță, calea de atac este demarată împotriva actului de dispoziție adoptat de Curtea de Apel Bălți la 11 mai 2017 (f.d. 1-5 vol. III).

Prin urmare, completul de admisibilitate consideră că, în speță, la întocmirea integrală a deciziei Curții de Apel Bălți s-a strecurat o greșeală tehnică referitor la anul adoptării acesteia, or, atât ședința de judecată s-a petrecut la 11 mai 2017, cât și dispozitivul deciziei a fost pronunțat la 11 mai 2017.

În această ordine de idei, instanța de recurs opinează că greșeala tehnică admisă în decizia Curții de Apel Bălți întocmită integral nu împiedică verificarea admisibilității recursului declarat împotriva acesteia.

Completul consideră calea de atac în ordine de recurs ca fiind demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei rezultă că recurentul SA „Cariera Șaptebani” a recepționat actul de dispoziție recurat la 09 iunie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție DS3118073175AR (f.d. 207 vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la 07 august 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicat pe recurs (f.d. 01 vol. III).

Instanța de recurs taxează că potrivit articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

La caz, se evidențiază faptul că argumentele invocate în cererea de recurs (f.d.1-5 vol. III), în esența lor, sânt similare argumentelor înserate în cererea de apel (f.d.155-159 vol. II), prin urmare, nu pot fi reținute de către instanța de recurs. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Astfel, argumentele înserate de recurent ar

putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art.432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

În acest sens, completul menționează că, în cererea de recurs formulată, recurentul nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicieii deciziei recurate, circumstanță care în esență face imposibilă exercitarea de către instanța investită cu realizarea căii de atac, prin controlul legalității deciziei recurate.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază acesta, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

Ca urmare, necorespunderea recursului exigențelor prestabilite în alin. (1) al art.437 din Codul de procedură civilă, și care nu conține esența și temeiurile lui, argumentul ilegalității actului de dispoziție atacat, precum și propunerile respective, constituie temei de inadmisibilitate a recursului în cauză.

La caz, relevantă este jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn împotriva Germaniei*).

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului, or, recursul este o cale de atac de drept vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat, iar argumentele care au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

La fel, nu poate fi acceptată alegația recurentului precum că, instanțele inferioare au interpretat în mod greșit legea și au interpretat eronat suportul probator, deoarece în speță nu a fost respectată procedura de publicare a comunicatului informativ privind desfășurarea licitației, cu cel puțin 15 zile înainte de începerea licitației.

La acest capitol, instanța de recurs decelează că în Monitorul Oficial nr. 209-216 (4848-4855) din 25 iulie 2014 pag. 220 (f.d. 16 vol. II) a fost publicat comunicatul informativ a Primăriei satului Zăicani, r-nul Râșcani privind organizarea și desfășurarea la 30 iulie 2014, ora 14.00 a licitației de vânzare-cumpărare a terenului agricol, amplasat în extravilan, cu suprafața de 9,0 ha. Iar prin publicația din Monitorului Oficial nr. 217-222 (4856-4861) pag. 137 din 01 august 2014, versiunea rusă, s-a rectificat data organizării licitației din comunicatul informativ din 25 iulie 2014, cu substituirea datei de 30 iulie 2014 cu data de 11 august 2014 (f.d. 15 vol. II). Astfel, a fost respectat

termenul de publicare a comunicatului informativ despre petrecerea licitației cu cel puțin 15 zile înainte de petrecerea publicității.

La caz, completul taxează că prin publicația din Monitorul Oficial nr. 217-222 (4856-4861) din 01 august 2014 nu s-a anunțat despre petrecerea licitației, ci doar s-a rectificat data și ora petrecerii acesteia. Prin urmare, data începerii curgerii termenul de 15 zile până la petrecerea licitației, urmează a fi considerat data publicării comunicatului informativ în Monitorul Oficial nr. 209-216 (4848-4855) din 25 iulie 2014.

Cu titlu de consecință, completul de admisibilitate conchide că memoriul expus în cererea de recurs este lipsit de substanță, iar recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, iar argumentele înserate în recurs fiind distincte procedurii de recurs, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al acestuia, lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de SA „Cariera Șaptebani” nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că recurentul SA „Cariera Șaptebani” a depus prezenta cerere de recurs după ce a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului SA „Cariera Șaptebani” i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA„Cariera Șaptebani” în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de

procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de SA „Cariera Șaptebani” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 mai 2017 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță